22. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Други	4	19
Излишъци на активи	3	4
	7	**23**

23. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Рекламни материали	(80)	(126)
Резервни части и горива	(22)	(30)
Офис материали и консумативи	(15)	(26)
Други разходи за материали	(21)	(5)
	(138)	**(187)**

24. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Наем на офис	(87)	(55)
Счетоводни услуги	(84)	(56)
Куриерски и пощенски услуги	(69)	(70)
Мениджърско възнаграждение	(22)	(16)
Застраховки	(21)	(10)
Режийни разходи	(18)	(16)
Ремонт и поддръжка на автомобили	(17)	(12)
Правни и други консултантски услуги	(12)	(81)
Абонамент и поддръжка софтуер	(10)	-
Реклама	(8)	(15)
Независим финансов одит	(7)	(9)
Транспортни услуги	(6)	(5)
Други	(16)	(20)
	(377)	**(365)**

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от продажба	116	-
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(64)	-
Печалба от продажба на нетекущи активи	**52**	**-**

26. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Провизии за гаранционно обслужване	(43)	-
Обезценка на вземния	(32)	(15)
Разходи за командировки	(30)	(38)
Представителни разходи	(27)	(20)
Брак на стоки	(11)	(24)
Социални разходи	(4)	-
Липса и обезценка на стоки	(3)	-
Данък върху разходите	(3)	(3)
Други	(5)	(9)
	(158)	**(109)**

Обезценката на търговските вземания в размер на 32 хил лв. (2008 г.: 15 хил. лв.) е включена в отчета за всеобхватния доход на ред „Други разходи" и е подробно анализирана в пояснение 12.

27. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(7)	(6)
Финансови разходи	**(7)**	**(6)**

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	15	6
Финансови приходи	**15**	**6**

28. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(2)	(2)
Други финансови позиции	**(2)**	**(2)**

29. Приходи от данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2008 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Загуба преди данъчно облагане	(83)	(152)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	-	-
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
Данъчно признат размер на разхода за амортизация	8	-
Обезценка на вземания	2	-
Компенсируеми отпуски и свързани с тях осигуровки	1	-
Използвани данъчни загуби	2	-
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Счетоводно признат размер на разхода за амортизация	(8)	-
Неизползвани данъчни загуби	(7)	-
Провизии	(4)	-
Непризнати за данъчни цели разходи	(2)	-
Обезценка на вземания	(5)	-
Компенсируеми отпуски и свързани с тях осигуровки	(1)	-
Действителен разход за данък	**-**	**-**
Приходите от данъци включват:		
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	17	-
Приходи от данъци върху дохода	**17**	**-**

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

30. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството не е осъществило инвестиционни и финансови сделки, при които да не са използвани пари или парични еквиваленти и които да не са отразени в отчета за паричните потоци.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, ключов управленски персонал и други свързани лица под общ контрол описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

31.1. Сделки със собствениците

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- Есилор Интернасионал АД, Франция	996	117

31.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- Есилор Полония Сп.З.О.	-	1
- Есилор Австрия ГМБХ	1	2
- Есилор Оптикас Спол С.Р.О.	-	1
- С.Ц. Есилор Румъния С.Р.Л.	-	2
- Есилор Словакия Сро.	-	1
Покупки на стоки и услуги		
- Есилор Австрия ГМБХ	1 724	2 127
- С.Ц. Есилор Румъния С.Р.Л.	1	-
- Есилор Словакия Сро.	-	1

32. Разчети със свързани лица в края на годината

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Текущи			
Вземания от:			
- други свързани лица под общ контрол			
С.Ц. Есилор Румъния С.Р.Л.	-	2	-
Общо вземания от свързани лица	**-**	**2**	-

Нетекущи			
Задължения към:			
- други свързани лица под общ контрол			
Есилор Австрия ГМБХ	1 293	-	-
Общо нетекущи задължения към свързани лица	**1 293**	**-**	**-**
Текущи			
Задължения към:			
- собственици			
Есилор Ентернасионал АД, Франция	209	117	-
- други свързани лица под общ контрол			
Есилор Австрия ГМБХ	1 399	2 127	-
Общо текущи задължения към свързани лица	**1 608**	**2 244**	-
Общо задължения към свързани лица	**2 901**	**2 244**	-

33. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени гаранционни и правни искове от и към Дружеството.

34. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска
Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 34.4. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със управителя. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

34.1. Анализ на пазарния риск

34.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Дружеството, деноминирани главно в евро не излагат Дружеството на валутен риск, тъй като курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1 евро = 1.95583 лева.

34.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2009 г. Дружеството не е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

34.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:			
Пари и парични еквиваленти	756	796	1 922
Търговски и други вземания	1 456	828	-
Балансова стойност	**2 212**	**1 624**	**1 922**

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Към датата на финансовия отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Над 1 година	86	-	-
Общо	**86**	**-**	**-**

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географска област. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти

34.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди. Нуждите от парични средства се сравняват със търговските вземания на Дружеството, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя текущите активи ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой и в банки, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни.

Към 31 декември 2009 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

	Текущи		Нетекущи	
31 декември 2009 г.	**До 6 месеца**	**Между 6 и 12 месеца**	**От 1 до 5 години**	**Над 5 години**
	'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**	**'000 лв.**
Задължения по финансов лизинг	18	19	52	-
Задължения към свързани лица	636	972	1 293	-
Търговски задължения	164	-	-	-
Общо	**818**	**991**	**1 345**	**-**

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

	Текущи		Нетекущи	
31 декември 2008 г.	**До 6 месеца**	**Между 6 и 12 месеца**	**От 1 до 5 години**	**Над 5 години**
	'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**	**'000 лв.**
Задължения по финансов лизинг	20	20	92	-
Задължения към свързани лица	-	2 244	-	-
Търговски задължения	93	-	-	-
Общо	**113**	**2 264**	**92**	**-**

Към 31.12.2007 г. Дружеството не е изложено на ликвиден риск, тъй като няма задължения.

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск
При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до три години.

34.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	**Пояснение**	**2009 '000 лв.**	**2008 '000 лв.**	**2007 '000 лв.**
Кредити и вземания:				
Търговски вземания и вземания от свързани лица	12,32	1 456	828	-
Пари и парични еквиваленти	15	756	796	1 922
		2 212	**1 624**	**1 922**

Финансови пасиви	**Пояснение**	**2009 '000 лв.**	**2008 '000 лв.**	**2007 '000 лв.**
Нетекущи пасиви:				
Задължения по финансов лизинг	8.1	50	85	-
Задължения към свързани лица	32	1 293	-	-
Текущи пасиви:				
Задължения по финансов лизинг	8.1	32	33	-
Задължения към свързани лица	32	1 608	2 244	-
Търговски задължения	19	164	93	1
		3 147	**2 455**	**1**

Вижте пояснение 4.10 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 35.

35. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствен капитал към нетния дълг.

Дружеството определя капитала на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Дружеството е да поддържа добро съотношението на капитала към общото финансиране.

Дружеството управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Собствен капитал	1 703	1 769	1 921
Капитал	**1 703**	**1 769**	**1 921**
+Дълг	3 256	2 478	1
- Пари и парични еквиваленти	(756)	(796)	(1 922)
Нетен дълг	**2 500**	**1 682**	**(1 921)**
Съотношение на капитал към нетен дълг	**1:1.44**	**1:0.90**	**1:(1)**

Увеличението на съотношението през 2009 г. се дължи главно на увеличение на дълга на Дружеството.

36. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

37. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2009 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от управителя на 05 март 2010 г.